(Gældende)	Udskriftsdato: 13. januar 2015
Ministerium: Folketinget	**Senere ændringer til forskriften**
Journalnummer: XX	Ingen

Forretningsorden for Folketinget

Som vedtaget den 17. december 1953 med ændringer af 23. november 1954, 29. april 1959, 29. maj 1964, 16. december 1965, 31. marts 1966, 13. juni 1969, 28. maj 1971, 10. marts 1972, 8. september 1972, 8. juni 1973, 16. maj 1974, 28. maj 1976, 2. juni 1978, 10. februar 1981, 1. juni 1981, 24. januar 1986, 17. december 1986, 18. december 1987, 12. maj 1989, 22. april 1994, 20. februar 1997, 27. maj 1997, 29. januar 1998, 25. maj 1999 (henholdsvis B 136 og B 141), 16. maj 2000, 24. april 2001, 21. februar 2002, 19. december 2003, 16. december 2004, 17. juni 2005, 31. maj 2006, 1. juni 2007, 26. marts 2009, 19. maj 2011, 19. december 2012 og 28. juni 2013.

Kapitel I

Midllertidig formand, valgenes prøvelse

§ 1. I Folketingets første møde efter nyvalg vælges under forsæde af aldersformanden efter reglerne i § 36, stk. 2, en midlertidig formand til at lede Tingets forhandlinger, indtil den almindelige prøvelse af valgene har fundet sted. Hvervet som aldersformand påhviler det af de tilstedeværende medlemmer, der længst har haft sæde i Tinget. Står flere i så henseende lige, går den ældre forud for den yngre.

Stk. 2. Til prøvelse af valgene nedsætter Tinget et foreløbigt udvalg på 21 medlemmer.

Stk. 3. Udvalget gennemgår valgbogsudskrifterne, Økonomi- og Indenrigsministeriets beregninger og det øvrige materiale, som er tilstillet Folketinget fra økonomi- og indenrigsministeren i henhold til valglovens § 86 og fra statsministeren, ligesom det behandler klager over valgene. Udvalget gør derefter indstilling til Folketinget om valgene, herunder om godkendelse af bedst berettigede i tilfælde af, at en valgt kandidat ikke er i stand til eller ønsker at modtage mandatet.

Stk. 4. For så vidt angår valg, om hvis godkendelse udvalget er enigt, kan indstilling ske mundtligt i Tinget uden overholdelse af nogen frist. Tinget tager derefter beslutning om disse valg under ét

Stk. 5. For så vidt angår valg, som ikke enstemmigt indstilles til godkendelse, afgiver udvalget en betænkning, der må være offentliggjort på en af Folketingets hjemmesider inden begyndelsen af det møde, hvori sagen sættes til forhandling. For hvert valg for sig afgør Tinget derpå, om valget skal godkendes eller forkastes, eller om godkendelsen skal udsættes. Finder udsættelse sted, henvises sagen til det stående Udvalg til Valgs Prøvelse (jf. § 7, stk. 1). Folketinget kan ved prøvelsen af valgene beslutte sådanne foranstaltninger, som valglovgivningen giver adgang til.

Stk. 6. Vedrørende medlemmer valgt i Grønland kan udvalget, dersom det endeligt opgjorte valgmateriale for disse valg endnu ikke er modtaget, gøre indstilling til Tinget om godkendelse på grundlag af en i henhold til lov om folketingsvalg i Grønland foretaget foreløbig opgørelse af valget. Finder godkendelse sted på dette grundlag, træffer Tinget, når det endeligt opgjorte valgmateriale foreligger, afgørelse om, hvorvidt godkendelsen kan opretholdes. Denne afgørelse træffes efter indstilling fra det stående Udvalg til Valgs Prøvelse.

Stk. 7. Beslutning om et valgs gyldighed eller ugyldighed tages ved afstemning for og imod anerkendelsen af dets gyldighed.

Stk. 8. Medlemmer, hvis valg ikke er godkendt, kan ikke være medlemmer af udvalg bortset fra det i stk. 2 nævnte foreløbige udvalg. De kan heller ikke deltage i Tingets forhandlinger eller afstemninger;

dog kan de ved den almindelige prøvelse af valgene deltage i forhandlingen og afgive stemme, så længe deres eget valg ikke er forkastet eller godkendelsen udsat.

Stk. 9. Et medlem, hvis valg er godkendt, men som endnu ikke har afgivet den i grundlovens § 32, stk. 7, omhandlede forsikring, kan ikke være medlem af udvalg og heller ikke deltage i Tingets forhandlinger eller afstemninger.

Kapitel II

Formand, næstformænd og tingsekretærer

§ 2. Tinget sættes ved, at det vælger et præsidium bestående af en formand og indtil 4 næstformænd. Desuden vælges 4 tingsekretærer. Ingen kan uden Tingets samtykke undslå sig for at modtage valget.

Stk. 2. Valgene foretages ved hver folketingssamlings begyndelse, det vil sige ved folketingsårets begyndelse og ved Tingets sammentræden efter folketingsvalg. Nyt valg af præsidium skal endvidere ske, hvis formanden fratræder, eller hvis 60 medlemmer skriftligt og med mindst 3 dages varsel forlanger det.

Stk. 3. Valg af præsidiemedlemmer og tingsekretærer sker, når Tinget træder sammen ved en folketingssamlings begyndelse, under aldersformandens ledelse, efter folketingsvalg dog under den midlertidige formands ledelse og i andre tilfælde under den fungerende formands ledelse.

§ 3. Valg af Tingets Præsidium foregår således: Formanden vælges uden forhandling efter reglerne i § 36, stk. 2. Hver af de i Tinget repræsenterede fire største folketingsgrupper ud over den folketingsgruppe, som formanden måtte tilhøre, udpeger i rækkefølge efter størrelse blandt sine medlemmer henholdsvis første, anden, tredje og fjerde næstformand. Er to eller flere folketingsgrupper lige store, gør lodtrækning udslaget mellem dem.

Stk. 2. Tingsekretærerne vælges ved forholdstalsvalg efter reglerne i § 36, stk. 1.

§ 4. Formanden drager omsorg for, at Folketingets arbejde tilrettelægges og afvikles på forsvarlig måde.

Stk. 2. Formanden leder forhandlingerne i Tinget og sørger for opretholdelse af god orden og en værdig forhandlingsform. Ethvert medlem er pligtig at underkaste sig formandens afgørelse angående ordenens opretholdelse (jf. i øvrigt kapitel XI).

Stk. 3. Vil formanden deltage i forhandlingerne i Tinget ud over, hvad der følger af virksomheden som formand, overlades ledelsen til en af næstformændene.

§ 5. I formandens forfald træder en af næstformændene – og i deres forfald en af tingsekretærerne efter deres alder som sådanne – i alle henseender i dennes sted.

§ 6. Tingsekretærerne yder i fornødent omfang bistand ved afstemninger. Ved afstemninger i henhold til § 35, stk. 3 og 4, tæller de stemmer og meddeler tallene til formanden. Ved navneopråb foretager en af tingsekretærerne opråbet.

Stk. 2. Er der under et møde ikke mindst to tingsekretærer til stede, kan formanden udpege et eller to af de tilstedeværende medlemmer til midlertidigt at fungere som tingsekretær.

Kapitel III

Udvalg

§ 7. Ved begyndelsen af hver folketingssamling (jf. § 2, stk. 2) nedsættes følgende stående udvalg:

1) Udvalget for Forretningsordenen
2) Udvalget til Valgs Prøvelse.
3) Beskæftigelsesudvalget.
4) By- og Boligudvalget.
5) Børne- og Undervisningsudvalget.
6) Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget.
7) Europaudvalget.

8) Finansudvalget.
9) Forsvarsudvalget.
10) Indfødsretsudvalget.
11) Kirkeudvalget.
12) Klima-, Energi- og Bygningsudvalget.
13) Kommunaludvalget.
14) Kulturudvalget.
15) Ligestillingsudvalget.
16) Miljøudvalget.
17) Retsudvalget.
18) Skatteudvalget.
19) Socialudvalget.
20) Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.
21) Transportudvalget.
22) Udenrigsudvalget.
23) Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser.
24) Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.
25) Udvalget for Landdistrikter og Øer.
26) Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Stk. 2. Udvalget for Forretningsordenen træffer beslutning om udvalgenes sagsområder, herunder EU-sager. Sådan beslutning kan dog fraviges af Folketinget i forbindelse med udvalgshenvisning af forslag. Udvalget for Forretningsordenen kan endvidere træffe beslutning om ændring af benævnelsen af udvalgene.

Stk. 3. Udvalget for Forretningsordenen består af Folketingets Præsidium tillige med så mange af Tinget valgte medlemmer, at udvalgets samlede medlemstal bliver 21. En folketingsgruppe, der ikke er repræsenteret i udvalget, kan udpege et medlem, der har ret til at deltage i forhandlingerne i udvalget, men uden stemmeret og uden ret til at fremsætte nogen udtalelse i udvalgets betænkning. Folketingets formand er formand og Folketingets første næstformand næstformand for udvalget.

Stk. 4. Udvalget til Valgs Prøvelse, Finansudvalget og Indfødsretsudvalget består af 17 medlemmer. De øvrige stående udvalg, jf. dog stk. 3, består af 29 medlemmer

Stk. 5. Medlemmer, der er tilsluttet en folketingsgruppe, der ikke er repræsenteret ved medlemmer i de i stk. 1, nr. 1-26, nævnte udvalg, har ret til at indtræde i to af de i stk. 1, nr. 3-7, 9 og 11-26, nævnte udvalg med ret til at deltage i forhandlingerne i det pågældende udvalg, dog uden stemmeret og uden ret til at fremsætte nogen udtalelse i betænkningen. Samme ret har et medlem, der ikke er tilsluttet en folketingsgruppe som nævnt i § 36, stk. 1. En sådan indtræden må anmeldes for Folketingets formand gennem Lovsekretariatet.

Stk. 6. Ved begyndelsen af hver folketingssamling vælger Folketinget 2 medlemmer til at føre tilsyn med Folketingets bibliotek. Endvidere vælges 9 medlemmer til at føre tilsyn med behandlingen af personer, som er underkastet frihedsberøvelse af den i grundlovens § 71, stk. 6, omhandlede art (grl. § 71, stk. 7).

Stk. 7. Tinget kan tillige nedsætte særlige udvalg til behandling af enkelte sager. Til sådanne udvalg, der består af 29 medlemmer, hvis ikke andet bestemmes, kan også andre sager straks eller senere henvises. Et særligt udvalg ophører, når den eller de sager, der har været henvist til udvalget, er færdige fra Folketinget. Efter indstilling fra vedkommende udvalg kan Tinget dog beslutte, at udvalget vedbliver at bestå indtil samlingens slutning.

Stk. 8. Et særligt udvalg kan nedsættes, allerede før den pågældende sag foreligger til behandling for Tinget, hvis vedkommende minister eller et medlem over for formanden fremsætter ønske derom og Tinget giver sit samtykke dertil.

§ 8. Ved hver folketingssamlings begyndelse vælges blandt et udvalgs medlemmer en formand og en næstformand. Hvis kun én er bragt i forslag som formand henholdsvis næstformand, giver Folketingets formand meddelelse om valget, samtidig med at det meddeles, at udvalget er nedsat. Meddelelsen, der gives ved henvisning til offentliggørelse på en af Folketingets hjemmesider, indgår i referatet af Folketingets forhandlinger. Folketingets medlemmer kan inden kl. 12 dagen efter valget over for Lovsekretariatet gøre indsigelse mod valget. Er flere bragt i forslag, eller gøres der indsigelse mod valget, indkalder Folketingets formand medlemmerne af det pågældende udvalg til et sættende møde, der skal afholdes inden forløbet af 3 mødedage efter, at udvalget er nedsat. På det sættende møde vælges blandt udvalgets medlemmer en formand og en næstformand efter reglerne i § 36, stk. 2.

Stk. 2. Skal der foretages valg af formand eller næstformand i et udvalg i løbet af en folketingssamling, sker valget på et møde i det pågældende udvalg efter reglerne i § 36, stk. 2.

Stk. 3. Ordinære møder i et udvalg foregår for lukkede døre, medmindre udvalget beslutter andet, jf. dog stk. 8. Om udvalgsbehandling af spørgsmål vedrørende ministeransvar gælder dog bestemmelserne i kapitel XVIII.

Stk. 4. Det er alene udvalgets medlemmer, der kan træffe beslutning i et udvalgsmøde. Et udvalg er beslutningsdygtigt, når over halvdelen af dets medlemmer er til stede. Afgørelse træffes ved almindeligt fl ertal, jf. dog stk. 1 og 2.

Stk. 5. Et udvalg kan beslutte at modtage deputationer, der har anmodet om foretræde for udvalget. Et foretræde foregår efter retningslinjer fastsat af Folketingets Præsidium.

Stk. 6. Et udvalg kan anmode en minister om at besvare spørgsmål stillet af udvalget. Spørgsmål stilles skriftligt, og udvalget kan anmode om skriftligt svar eller bede ministeren om at besvare spørgsmålet mundtligt under et samråd i et udvalgsmøde. Udvalget kan anmode om, at spørgsmål besvares inden en nærmere angiven frist. Hvis en sådan frist ikke er angivet, bør ministeren, senest 4 uger efter at spørgsmålet er stillet, have besvaret dette eller have givet udvalget meddelelse om, hvornår svar kan forventes. Hvis ministeren ikke ser sig i stand til at besvare spørgsmålet, bør ministeren snarest muligt og inden 4 uger begrunde dette skriftligt.

Stk. 7. Deltagerne i et lukket udvalgsmøde må ikke videregive oplysninger om forhandlingerne til offentligheden, medmindre udvalget har besluttet andet. Udvalget kan ikke træffe beslutning om at videregive oplysninger, der efter lov eller anden gyldig bestemmelse er fortrolige, ligesom der ikke må gives eller henvises til sådanne oplysninger i åbne udvalgsmøder.

Stk. 8. Et samråd kan afholdes for lukkede eller åbne døre. Et samråd skal afholdes for åbne døre, såfremt mindst 3 af udvalgets medlemmer støtter dette. Afholdes samråd for åbne døre, optages denne del af mødet på bånd eller lignende medium. Hvert udvalg træffer i øvrigt beslutning om udvalgsarbejdets tilrettelæggelse og gennemførelse og kan herunder beslutte at invitere andre til at deltage i et udvalgsmøde eller dele af dette.

Stk. 9. Et udvalg kan ud over ordinære møder afholde andre møder, herunder

a) åbne møder, hvor et eller fl ere emner debatteres. Udvalget kan forud for mødet træffe beslutning om, hvem der kan deltage i debatten,
b) åbne temamøder, hvor udvalget og en indbudt minister drøfter hovedtemaer inden for udvalgets sagsområder. Udvalget træffer beslutning om temamødets form og om offentlighedens deltagelse i temamødet,
c) høringer m.v., hvorunder personer, udvalget anmoder herom, kan redegøre for et emne og fremlægge synspunkter. Udvalget træffer beslutning om høringens form og om offentlighedens adgang til høringen.

Stk. 10. Flere udvalg kan beslutte at afholde et møde sammen.

Stk. 11. Europaudvalget kan anmode et af de øvrige udvalg om at afgive en udtalelse vedrørende et EU-forslag. Det anmodede udvalg afgiver herefter sin udtalelse inden for den frist, der er fastsat i anmodnin-

gen. Det anmodede udvalg kan udpege et medlem til at fremlægge udvalgets udtalelse for Europaudvalget.

Stk. 12. Når lovforslag eller forslag til folketingsbeslutning fremsat af et eller flere medlemmer af Tinget er til behandling i et udvalg og forslagsstilleren henholdsvis ordføreren for forslagsstillerne ikke er indvalgt i udvalget, har den pågældende ret til at deltage i udvalgets forhandlinger om den pågældende sag, dog uden stemmeret og uden ret til at fremsætte nogen udtalelse i betænkningen.

Stk. 13. Folketingsmedlemmer valgt på Færøerne eller i Grønland har ret til at deltage i udvalgsbehandling af forslag, der angår henholdsvis Færøerne eller Grønland, dog uden stemmeret og uden ret til at fremsætte nogen udtalelse i betænkningen, medmindre de er indvalgt i det pågældende udvalg.

Stk. 14. Over udvalgsforhandlingerne fører udvalgets sekretær en protokol, der skal indeholde oplysning om mødets tidspunkt, de til udvalget indgåede henvendelser samt forhandlingernes emner og udfald.

Stk. 15. Til såvel stående som særlige udvalg knyttes en eller flere sekretærer. Sekretærerne skal bortset fra særligt begrundede undtagelsestilfælde være ansat i Folketingets administration og skal have juridisk, nationaløkonomisk eller tilsvarende uddannelse. Udvalgssekretæren har til opgave at rådgive udvalgets formand og udvalgets medlemmer ved tilrettelæggelsen og gennemførelsen af udvalgsarbejdet. Bistanden omfatter den praktiske tilrettelæggelse af udvalgsarbejdet, fremskaffelse af oplysninger til udvalget eller til udvalgets medlemmer og udarbejdelse af udvalgets betænkning eller beretning. Udvalgssekretæren bistår endvidere ved udarbejdelse af de forslag til love og andre beslutninger, som folketingsmedlemmer ønsker at fremsætte.

§ 8 a. Det påhviler formanden for et udvalg at søge udvalgsarbejdet fremmet mest muligt. Skriftlig eller mundtlig underretning om arbejdets forløb afgives, når Folketingets formand anmoder herom.

Stk. 2. Over en sag, som skal til efterfølgende behandling i Tinget, afgives en betænkning eller – hvis udvalget forud har afgivet betænkning om sagen – tillægsbetænkning (eventuelt tilføjelse til betænkning eller tilføjelse til tillægsbetænkning), der offentliggøres på en af Folketingets hjemmesider. Først 2 dage efter, at offentliggørelsen har fundet sted, må sagen behandles i Tinget, jf. dog § 18, stk. 2. Tidspunktet for afgivelse af betænkning over et forslag fastsættes i tilfælde af uenighed i udvalget af dettes flertal. Over forslag fremsat af et eller flere medlemmer af Folketinget bør udvalget dog afgive betænkning, når forslagsstillerne med mindst 14 dages varsel skriftligt anmoder derom og anmodningen støttes af et mindretal repræsenterende mindst 2/5 af udvalgets medlemmer.

Stk. 3. Over et lovforslag, som udvalget har afgivet betænkning over til 2. behandling, kan dog afgives mundtlig indstilling ved 3. behandling, for så vidt udvalgets arbejde afsluttes, uden at der stilles ændringsforslag, og uden at nogen af udvalgets medlemmer kræver tillægsbetænkning afgivet. Træffes der beslutning om mundtlig indstilling, meddeles dette til Folketingets formand gennem Lovsekretariatet. Mundtlig indstilling afgives ved udvalgets formand, medmindre der vælges en anden ordfører.

Stk. 4. Over et lovforslag, som er henvist til udvalgsbehandling efter påbegyndelsen af 3. behandling (jf. § 9 og § 13, stk. 4), afgiver udvalget betænkning (eventuelt tillægsbetænkning eller tilføjelse til tillægsbetænkning) eller mundtlig indstilling efter tilsvarende regler som nævnt i stk. 2 og 3.

Stk. 5. Indstillinger fra det stående Udvalg til Valgs Prøvelse kan ligesom indstillinger fra det i § 1, stk. 2, omhandlede foreløbige udvalg ske mundtligt og uden overholdelse af nogen frist, for så vidt de er enstemmige og går ud på godkendelse af valg. En enstemmig indstilling om godkendelse af stedfortræder, jf. § 40 og § 41, stk. 1, afgives til Folketingets formand, der meddeler denne til Tinget. Andre enstemmige indstillinger om godkendelse af valg sker ved udvalgets formand, medmindre der vælges en anden ordfører. I andre tilfælde afgives en betænkning med indstilling.

Stk. 6. Et udvalg kan afgive beretning om udvalgsarbejdets forløb vedrørende forslag, hvorom det ikke afgiver betænkning. Herudover kan et udvalg i ganske særlige tilfælde afgive beretning over sin virksomhed i øvrigt. Beretninger fra udvalg offentliggøres på en af Folketingets hjemmesider.

§ 9. På ethvert trin af en sags behandling kan den henvises til prøvelse i et udvalg. Sker henvisningen under en allerede påbegyndt behandling, stilles dennes fortsættelse i bero under udvalgsbehandlingen.

Stk. 2. Forslag om henvisning af et forslag til behandling i udvalg kan af formanden sættes til særskilt forhandling med taletid efter reglerne for korte bemærkninger.

Kapitel IV

Lovforslag

§ 10. Lovforslag skal være affattet i lovsform og være forsynet med en titel, der kort karakteriserer lovforslagets indhold, og med forslagsnummer. Lovforslag, der går ud på at ændre eller ophæve en ældre lov, skal betegnes: forslag til lov om ændring henholdsvis ophævelse af den pågældende ældre lov, eventuelt med en karakteriserende undertitel. Lovforslag, der ikke er i overensstemmelse med foranstående regler, afvises af formanden. Når et lovforslag ønskes fremsat for Folketinget, meddeler vedkommende minister eller forslagsstillende medlem (medlemmer) dette til formanden, som anmelder lovforslaget i Tinget ved at oplæse navn(e) på forslagsstiller(e) i kort form og forslagsnummer og i øvrigt henvise til offentliggørelsen på en af Folketingets hjemmesider. Lovforslaget fremsættes derefter skriftligt, medmindre forslagsstilleren har begæret mundtlig fremsættelse. I sidstnævnte tilfælde kan fremsættelsen ske enten i samme møde eller i et senere møde.

Stk. 2. Forslag til finanslov kan af regeringen uden for Tingets mødeperiode fremsættes skriftligt uden indkaldelse af Tinget til møde, idet anmeldelsen og lovforslaget offentliggøres på en af Folketingets hjemmesider. I så fald kan forslaget henvises af formanden til Finansudvalget.

Stk. 3. Af hensyn til planlægningen af lovgivningsarbejdet bør hovedparten af de lovforslag, regeringen påtænker at fremsætte i løbet af folketingsåret, fremsættes ved folketingsårets begyndelse. Lovforslag bør normalt fremsættes senest 1. april, for at de kan påregnes gennemført i det pågældende folketingsår.

Stk. 4. Et lovforslag kan ikke endeligt vedtages, forinden det 3 gange har været behandlet i Folketinget (grl. § 41).

§ 11. 1. behandling må tidligst finde sted 2 dage efter og bør ikke finde sted før 5 dage efter, at lovforslaget er offentliggjort på en af Folketingets hjemmesider. Den, der har fremsat et lovforslag, kan kræve, at det sættes til 1. behandling inden forløbet af 5 mødedage efter, at kravet skriftligt er fremsat over for formanden. 1. behandling kan dog tidligst kræves til den 14. mødedag, efter at forslaget er offentliggjort på en af Folketingets hjemmesider. Hvis et lovforslag fremsættes efter 1. april, jf. § 10, stk. 3, skal der, såfremt 17 medlemmer forlanger det, foretages af stemning om, hvorvidt 1. behandling kan finde sted. Forud for en sådan afstemning kan formanden sætte spørgsmålet til særskilt forhandling med taletid efter reglerne for korte bemærkninger. Ved 1. behandling drøftes lovforslaget ud fra principielle synspunkter uden nærmere gennemgang af enkeltheder. Ændringsforslag kan ikke stilles.

Stk. 2. Efter forhandlingens slutning overgår lovforslaget til 2. behandling, og Tinget beslutter, om lovforslaget skal henvises til behandling i et udvalg.

§ 12. Lovforslagets 2. behandling må tidligst finde sted 2 dage efter, at 1. behandling er afsluttet (jf. i øvrigt § 8 a, stk. 2). Under denne behandling kan der fremsættes udtalelser såvel om lovforslaget i almindelighed som om de enkelte paragraffer og om foreliggende ændringsforslag. Sådanne kan stilles både af udvalgsmedlemmer og andre medlemmer samt af vedkommende minister (jf. i øvrigt § 18).

Stk. 2. Efter forhandlingens slutning stemmes om de stillede ændringsforslag, medmindre afstemning i henhold til § 35 kan undlades.

Stk. 3. Derefter overgår lovforslaget i den herved fremkomne affattelse til 3. behandling, og Tinget beslutter, om lovforslaget skal henvises til fornyet behandling i det udvalg, der tidligere har behandlet lovforslaget, eller – hvis lovforslaget ikke tidligere har været behandlet i et udvalg – i et nyt udvalg.

Stk. 4. Hvis et lovforslag er overgået direkte til 3. behandling, uden at der er besluttet fornyet udvalgsbehandling, skal et udvalg, som har behandlet sagen mellem 1. og 2. behandling, dog ikke være afskåret

fra, om udvalget finder det påkrævet, at optage sagen til fornyet udvalgsbehandling mellem 2. og 3. behandling, hvilket i så fald meddeles Folketingets formand gennem Lovsekretariatet.

§ 13. 3. behandling må ikke finde sted før 30 dage efter fremsættelsen og før 2 dage efter, at 2. behandling er afsluttet (jf. i øvrigt § 8 a, stk. 2 og 3), og 2/5 af Folketingets medlemmer kan over for formanden begære, at 3. behandling tidligst finder sted 12 søgnedage efter forslagets vedtagelse ved 2. behandling. Begæringen skal være skriftlig og underskrevet af de deltagende medlemmer. Udsættelse kan dog ikke finde sted, for så vidt angår forslag til finanslove, tillægsbevillingslove, midlertidige bevillingslove, statslånslove, love om meddelelse af indfødsret, love om ekspropriation, love om indirekte skatter samt i påtrængende tilfælde forslag til love, hvis ikrafttræden ikke kan udsættes af hensyn til lovens formål (grl. § 41).

Stk. 2. Ændringsforslag kan ved 3. behandling stilles som ved 2. behandling.

Stk. 3. Til forhandling sættes først de stillede ændringsforslag. Efter at Tinget har truffet beslutning om disse, sættes lovforslaget som helhed til forhandling. Sluttelig foretages der afstemning om lovforslagets endelige vedtagelse i Tinget.

Stk. 4. Træffer Tinget efter afstemning om ændringsforslag beslutning om at stille 3. behandlings fortsættelse i bero og at henvise sagen til prøvelse i et udvalg, jf. § 9, kan der af udvalgsmedlemmer og af vedkommende minister stilles nye ændringsforslag til lovforslaget. Ved 3. behandlings genoptagelse sættes sådanne ændringsforslag først til forhandling. Efter at Tinget har truffet beslutning om ændringsforslagene, sættes lovforslaget som helhed til forhandling og sluttelig til afstemning.

Stk. 5. Et endeligt vedtaget lovforslag underskrives af formanden og af en tingsekretær og sendes derefter af formanden til statsministeren.

§ 14. Ved fremsættelsen og behandlingen af lovforslag gælder de i bilaget til denne forretningsorden fastsatte taletider, jf. dog § 28.

§ 15. Når Folketinget har vedtaget et lovforslag, som i henhold til grundlovens § 42 kan undergives folkeafstemning, kan 1/3 af Folketingets medlemmer inden for en frist af 3 søgnedage fra forslagets endelige vedtagelse over for formanden begære folkeafstemning om lovforslaget. Begæringen skal være skriftlig og underskrevet af de deltagende medlemmer.

Stk. 2. Når der er begæret folkeafstemning om et lovforslag, kan Folketinget inden for en frist af 5 søgnedage fra forslagets endelige vedtagelse beslutte, at forslaget skal bortfalde (grl. § 42, stk. 3).

Stk. 3. Forslag til beslutning herom undergives én behandling efter reglerne for lovforslags 1. behandling, dog således at fristen for sagens foretagelse og de gældende taletider efter formandens bestemmelse om fornødent fraviges, for at Tingets beslutning kan træffes rettidigt

Stk. 4. Træffer Folketinget ikke sådan beslutning, skal meddelelse om, at lovforslaget skal prøves ved folkeafstemning, snarest tilstilles statsministeren og økonomi- og indenrigsministeren, jf. valglovens § 95.

Stk. 5. Når et lovforslag vedrørende ekspropriation af ejendom er vedtaget, kan 1/3 af Folketingets medlemmer inden for en frist af 3 søgnedage fra forslagets endelige vedtagelse kræve, at det først indstilles til kongelig stadfæstelse, når nyvalg til Folketinget har fundet sted og forslaget på ny er vedtaget af det derefter sammentrædende Folketing (grl. § 73). Begæringen, der skal være skriftlig og underskrevet af de deltagende medlemmer, tilstilles formanden, som gør Folketinget bekendt med den og videresender den til statsministeren.

Kapitel V

Grundlovsforslag

§ 16. Lovforslag, der indeholder forandringer i eller tillæg til grundloven (grl. § 88), skal i deres titel være betegnet som grundlovsforslag. Er de ikke betegnet således, afvises de af formanden.

Stk. 2. Ændringsforslag, der indeholder forandring i eller tillæg til grundloven, kan kun stilles til grundlovsforslag; stilles de til andre forslag, afvises de af formanden.

Stk. 3. Lovforslag eller ændringsforslag, der strider mod grundloven, skal afvises. Mener formanden efter forhandling med Udvalget for Forretningsordenen, at en sådan modstrid foreligger, indstiller formanden til Tinget, at forslaget afvises. Der finder ingen forhandling sted om en sådan afvisning.

Kapitel VI

Andre selvstændige forslag m.v.

§ 17. Andre selvstændige forslag end lovforslag skal være affattet i beslutningsform og forsynet med forslagsnummer, og de anmeldes i et møde på samme måde som lovforslag. For så vidt behandlingsmåden ikke er særligt foreskrevet i forretningsordenen, gælder følgende regler: Forslag til folketingsbeslutning fremsættes, medmindre de fremkommer som indstillinger fra udvalg, på samme måde som lovforslag og undergives 2 behandlinger efter tilsvarende regler, som gælder for lovforslags 1. og 3. behandling. Bestemmelsen i § 13, stk. 1, 1. pkt., om, at 3. behandling ikke må finde sted før 30 dage efter fremsættelsen, finder dog ikke tilsvarende anvendelse for beslutningsforslags 2. behandling. Forslag til folketingsbeslutning, der fremkommer som indstillinger fra udvalg, undergives 2 behandlinger efter tilsvarende regler, som gælder for lovforslags 2. og 3. behandling. Dog kommer bestemmelserne i § 12 vedrørende udvalgsbehandling ikke til anvendelse. Der tilkommer ikke 2/5 af Folketingets medlemmer nogen ret til at kræve sidste behandling af forslag til beslutning udsat, jf. § 13, stk. 1.

Stk. 2. Uanset stk. 1, 3. pkt., kan Folketingets formand med forslagsstillerens eller forslagsstillernes samtykke bestemme, at et forslag til folketingsbeslutning, som ikke er fremkommet som indstilling fra et udvalg, umiddelbart ved anmeldelsen henvises til behandling i et udvalg. Tinget beslutter da, til hvilket udvalg forslaget skal henvises. Afgiver udvalget betænkning over forslaget, undergives dette herefter alene én behandling efter tilsvarende regler, som gælder for lovforslags 3. behandling.

Stk. 3. Forslag til folketingsbeslutninger, som ikke fremkommer som indstillinger fra udvalg, bør normalt fremsættes senest den 1. april, for at de kan påregnes behandlet i det pågældende folketingsår. Er et sådant forslag fremsat efter denne dato, skal der, såfremt 17 medlemmer forlanger det, foretages afstemning om, hvorvidt 1. behandling kan finde sted, eller, hvis forslaget skal behandles efter stk. 2, om, hvorvidt forslaget kan henvises til behandling i et udvalg. Forud for en sådan afstemning kan formanden sætte spørgsmålet til særskilt forhandling med taletid efter reglerne for korte bemærkninger.

Stk. 4. Indstillinger fra udvalg vedrørende andragender, herunder andragender om samtykke efter grundlovens § 57 (jf. § 25), undergives én behandling med taletider som ved lovforslags 2. behandling. Det samme gælder indstillinger, som afgives i en betænkning fra Udvalget til Valgs Prøvelse (jf. § 8 a, stk. 5). Valg af Folketingets ombudsmand sker uden forhandling i et møde, der afholdes tidligst 2 dage efter, at Retsudvalgets indstilling herom er offentliggjort på en af Folketingets hjemmesider.

Kapitel VII

Ændringsforslag og underændringsforslag

§ 18. Ændringsforslag til lovforslag og forslag til folketingsbeslutning bør, hvad enten de stilles i eller uden for en udvalgsbetænkning, i fornødent omfang være ledsaget af bemærkninger, der tjener til deres begrundelse.

Stk. 2. Sådanne ændringsforslag kan ikke behandles uden at være offentliggjort på en af Folketingets hjemmesider senest den foregående dag. Til behandling af et underændringsforslag (forslag til forandring af ændringsforslag) kræves kun, at det er offentliggjort på en af Folketingets hjemmesider før det pågældende mødes begyndelse. Ændringsforslag og underændringsforslag til det af regeringen fremsatte forslag til finanslov eller tillægsbevillingslov kan dog ikke uden Tingets samtykke behandles, medmindre de er offentliggjort på en af Folketingets hjemmesider senest 4. -dagen forinden. Stk. 3. Med Tingets samtykke kan også ændringsforslag og underændringsforslag, som offentliggøres på en af Folketingets hjemmesider under mødet, komme til behandling.

Kapitel VIII

Regeringserklæringer, redegørelser, spørgsmål og forespørgsler

§ 19. Efter at statsministeren på det første møde i folketingsåret har afgivet den i grundlovens § 38 omhandlede redegørelse for rigets almindelige stilling og de af regeringen påtænkte foranstaltninger, finder der i Folketinget på grundlag af redegørelsen en almindelig forhandling sted (åbningsdebatten). Beslutning i forbindelse med forhandlingen kan kun fattes efter reglerne i § 24.

Stk. 2. De i stk. 1 indeholdte regler finder tilsvarende anvendelse, hvis statsministeren uden forbindelse med folketingsårets åbning ønsker at give Folketinget en redegørelse for rigets almindelige stilling og de af regeringen påtænkte foranstaltninger.

Stk. 3. Ønsker statsministeren uden for dagsordenen at fremsætte en udtalelse af særlig karakter i Folketinget, meddeles dette til formanden, der derefter kan give statsministeren ordet straks eller senere.

Stk. 4. Ønsker en minister uden for dagsordenen at give Tinget en redegørelse for et offentligt anliggende, meddeles dette til formanden, der anmelder redegørelsen i Tinget ved at oplæse, hvem der afgiver redegørelsen, og redegørelsens nummer og i øvrigt henvise til offentliggørelsen på en af Folketingets hjemmesider. Redegørelsen fremsættes derefter skriftligt, medmindre ministeren har begæret mundtlig fremsættelse. I sidstnævnte tilfælde kan fremsættelsen ske enten i samme møde eller i et senere møde.

Stk. 5. Senest første mødedag efter, at en sådan redegørelse som i stk. 4 nævnt er afgivet henholdsvis offentliggjort på en af Folketingets hjemmesider, kan formanden bestemme, at den skal sættes til forhandling i Tinget. Endvidere kan 17 medlemmer inden for samme frist skriftligt begære, at den sættes til forhandling i Tinget. Forhandlingen skal, medmindre Tinget beslutter andet, finde sted senest 10 mødedage efter, at formanden har meddelt Tinget sin beslutning eller har modtaget begæringen. Ved fremsættelsen og forhandlingen om en redegørelse gælder de i bilaget til denne forretningsorden fastsatte taletider, jf. dog § 28. Beslutning i forbindelse med forhandlingen kan ikke træffes, medmindre redegørelsen efter formandens afgørelse behandles sammen med en forespørgsel om samme emne. I så fald fremsættes et forslag til vedtagelse til redegørelsen og forespørgslen under ét, og beslutning træffes efter reglerne i § 24.

Stk. 6. Ønsker et udvalg som led i udvalgets behandling af en sag, at denne drøftes ved en forhandling i Tinget, meddeles dette til Folketingets formand og vedkommende minister. Forhandlingen finder sted på grundlag af en redegørelse om sagen fra regeringen. Denne redegørelse kan afgives skriftligt, og forhandlingen kan i så fald tidligst finde sted 2 dage efter, at redegørelsen er offentliggjort på en af Folketingets hjemmesider. Redegørelsen kan endvidere afgives mundtligt, hvortil ministeren kan anvende indtil 15 minutter, og redegørelsen sættes umiddelbart herefter til forhandling. En beretning fra det pågældende udvalg kan indgå som en del af grundlaget for forhandlingen. En sådan beretning skal i givet fald være offentliggjort på en af Folketingets hjemmesider senest 2 dage før forhandlingen.

Stk. 7. Under forhandlingen efter stk. 6 gælder de samme taletider som ved et lovforslags 1. behandling.

Stk. 8. Tinget kan ikke træffe beslutning i forbindelse med forhandlingen efter stk. 6.

Stk. 9. De i stk. 6-8 indeholdte regler finder tilsvarende anvendelse, hvis den danske delegation til en interparlamentarisk forsamling ønsker en sag debatteret.

§ 20. Ønsker et medlem at få oplyst en ministers holdning til eller opfattelse af et offentligt anliggende på grundlag af information, der er umiddelbart tilgængelig for ministeren, kan dette ske ved et spørgsmål til vedkommende minister efter reglerne i denne paragraf.

Stk. 2. Spørgsmålet stilles skriftligt. Det skal være kort og bestemt affattet og kan være ledsaget af en kort skriftlig begrundelse. Det indgives gennem Lovsekretariatet til formanden, som sender en genpart af spørgsmålet tillige med den eventuelle skriftlige begrundelse til ministeren. Spørgeren kan udbede sig skriftligt eller mundtligt svar. Spørgsmål til skriftlig besvarelse bør være affattet således, at besvarelsen kan holdes inden for et rimeligt omfang. Et medlem kan stille 2 spørgsmål til mundtlig besvarelse i en spørgetid.

Stk. 3. Er et spørgsmål eller dets begrundelse ikke affattet i overensstemmelse med stk. 1 og 2, eller finder formanden, at spørgsmålet eller begrundelsen i form eller indhold i øvrigt er af en sådan karakter, at spørgsmålet ikke bør stilles, kan formanden afslå at sende det til ministeren.

Stk. 4. Erklærer ministeren ved forudgående skriftlig, begrundet meddelelse til formanden eller i Tingets spørgetid, at ministeren ikke ser sig i stand til at besvare spørgsmålet, er sagen dermed sluttet. Besvarer ministeren spørgsmålet, sker det efter reglerne i stk. 6-8.

Stk. 5. Har spørgeren udbedt sig mundtligt svar, kan spørgsmålet opføres på listen over spørgsmål i Tingets førstkommende spørgetid, for så vidt det er modtaget af Lovsekretariatet senest kl. 12 den tredje hverdag forinden (lørdag ikke medregnet). Folketingets formand fastsætter den endelige rækkefølge og kan udelade spørgsmål, der anses for omfattet af en hasteforespørgsel. Medmindre formanden i særlige tilfælde bestemmer andet, må spørgetiden til en enkelt minister ikke vare længere end 1 time.

Stk. 6. Før besvarelsen af spørgsmålet i spørgetiden gengiver spørgeren det mundtligt.

Stk. 7. Ved besvarelsen af spørgsmålet er ministerens taletid 2 minutter første gang. Herefter kan spørgeren få ordet i op til 2 minutter. Ministeren svarer (½ minut), og herefter kan spørgeren få ordet op til 2 gange a ½ minut med svar fra ministeren 2 gange a ½ minut. Såfremt spørgeren ved indgivelsen af spørgsmålet har tilkendegivet at være indforstået hermed, kan Folketingets formand give adgang til 1 medspørger, der samtidig med spørgsmålets indgivelse har anmeldt sig som medspørger. Folketingets formand kan give fl ere medspørgere mulighed for at stille supplerende spørgsmål til et hovedspørgsmål om et større og mere aktuelt emne. En medspørger kan, umiddelbart før spørgeren får ordet for sidste gang, få ordet en gang a 1 minut og en gang a ½ minut, og ministrene har hver gang den samme taletid som medspørgeren til at svare.

Stk. 8. Gives skriftligt svar, hvilket skal ske i løbet af 6 hverdage (lørdag ikke medregnet), videresendes svaret til spørgeren.

Stk. 9. Spørgsmål, der ønskes besvaret skriftligt i et folketingsår, skal være modtaget af Lovsekretariatet senest den 15. september eller, hvis denne dag er en helligdag, den foregående hverdag. Spørgsmål kan ikke indgives efter udskrivning af folketingsvalg eller efter et ministeriums indgivelse af afskedsbegæring, jf. grundlovens § 15, stk. 2.

Stk. 10. Efter formandens beslutning opføres på Tingets dagsorden en spørgetime, hvor medlemmerne kan stille spørgsmål til statsministeren til umiddelbar besvarelse. Formanden kan bestemme, at adgangen til at stille spørgsmål til statsministeren i en spørgetime forbeholdes medlemmer af bestemte folketingsgrupper eller medlemmer, som ikke er tilknyttet en folketingsgruppe. Formanden kan endvidere bestemme, at adgangen til at stille spørgsmål til statsministeren i en spørgetime forbeholdes medlemmer, som er partiledere. Statsministeren meddeler Folketinget senest kl. 10 dagen før spørgetimen, om statsministeren vil indlede spørgetimen med at give Folketinget en orientering i op til 5 minutter om foranstaltninger, der påtænkes iværksat af regeringen, eller om andre offentlige anliggender. Hvis spørgetimen indledes med en orientering fra statsministeren, skal Folketingets formand umiddelbart herefter give medlemmer, der ønsker at stille spørgsmål, anledning til at tilkendegive dette. Indledes spørgetimen ikke med en orientering, skal medlemmer, der ønsker at stille spørgsmål, meddele dette senest ved spørgetimens start. Formanden kan i særlige tilfælde inddrage spørgsmål fra medlemmer, som ikke senest ved spørgetimens start har meddelt, at de ønsker at stille spørgsmål. Formanden afgør, hvilke medlemmer der kan stille spørgsmål, og i hvilken rækkefølge.

Stk. 11. Et spørgsmål i spørgetimen med statsministeren skal sammen med en eventuel begrundelse stilles inden for en taletid på 2 minutter. Statsministerens besvarelse må ikke overstige 2 minutter. Spørgeren kan efter besvarelsen få ordet op til 2 gange a 1 minut. Efter den første besvarelse er statsministerens taletid 1 minut pr. gang. Statsministeren kan erklære, at statsministeren ikke ønsker at besvare spørgsmålet. Spørgetimen med statsministeren må ikke vare længere end 1 time. Formanden kan i særlige tilfælde fravige de i dette stykke nævnte tidsbegrænsninger og begrænsninger i antal gange, et medlem kan få ordet.

§ 21. Ønsker et medlem i henhold til grundlovens § 53 at bringe et offentligt anliggende til forhandling og at kræve en eller flere ministres forklaring derom, sker det ved en forespørgsel, som skriftligt og bestemt affattet indgives til formanden, der anmelder forespørgslen i samme eller det første derefter følgende møde. Anmeldelsen sker, ved at formanden oplæser navn(e) på forespørger(ne) i kort form og nummeret på forespørgslen og i øvrigt henviser til offentliggørelsen på en af Folketingets hjemmesider.

Stk. 2. I et følgende møde afgør Tinget, hvorvidt forespørgslen må stilles. Hvis samtykke gives, hvilket afgøres uden forhandling, meddeles forespørgslens ordlyd af formanden til vedkommende minister eller ministre og offentliggøres på en af Folketingets hjemmesider. Den fremsættes og forhandles i et senere møde, senest på den 10. mødedag efter, at Tinget har givet tilslutning til dens fremme. Såfremt den minister, som forespørgslen er rettet til, anser det for at være i strid med landets interesser, at en offentlig debat om den pågældende sag fi nder sted inden for den nævnte frist, giver ministeren forespørgeren meddelelse herom. Udsættelse finder derefter sted. Udsættelse kan også ske i andre tilfælde, for så vidt forespørgeren samtykker deri.

Stk. 3. Ved begrundelsen, besvarelsen og forhandlingen af forespørgslen gælder de i bilaget til denne forretningsorden fastsatte taletider, jf. dog § 28.

Stk. 4. Når der er behov for en særlig hurtig debat om et aktuelt emne, vil det kunne ske i form af en hasteforespørgsel, som formanden på baggrund af gruppernes indstilling og efter aftale med ministeren søger gennemført på særlig kort tid. Reglerne om anmeldelse, fremme og afvikling af en sådan forespørgsel som angivet i stk. 1 og 2 kan fravigesaf Folketingets formand.

Stk. 5. Beslutning i forbindelse med forhandlingen kan kun fattes efter reglerne i § 24.

Kapitel IX

Tilbagetagelse, afvisning, forslag til vedtagelse

§ 22. Såvel regeringsforslag som forslag af Tingets medlemmer kan på ethvert trin af deres behandling tages tilbage. Umiddelbart efter at tilbagetagelsen er anmeldt for Tinget, spørger formanden, om forslaget optages af en anden (et medlem eller en minister).

Stk. 2. En forespørgsel kan tages tilbage, indtil Tinget indleder behandlingen af det dagsordenspunkt, hvorunder forespørgslen er sat til fremsættelse og forhandling, jf. § 21, stk. 2, 3. pkt.

Stk. 3. Et spørgsmål til mundtlig besvarelse, jf. § 20, kan tages tilbage, indtil Tinget indleder behandlingen af det pågældende spørgsmål under spørgetiden. Et spørgsmål til skriftlig besvarelse kan tages tilbage, indtil Lovsekretariatet har modtaget besvarelsen fra ministeren.

Stk. 4. Tilbagetagne forespørgsler og spørgsmål kan ikke optages af andre.

§ 23. Forslag og ændringsforslag kan på begæring af et medlem afvises. Begæringen skal fremsættes, inden forhandlingen om forslaget er påbegyndt. Tinget bestemmer da uden forhandling, om det skal afvises.

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 finder også anvendelse i tilfælde, hvor formanden som forhandlingsleder indstiller til Tinget at afvise et forslag eller et ændringsforslag.

§ 24. Under forhandling om en forespørgsel (§ 21) samt under forhandling om en af statsministeren givet redegørelse for rigets almindelige stilling og de af regeringen påtænkte foranstaltninger (§ 19, stk. 1 og 2) kan der fremsættes et forslag til vedtagelse. Et sådant forslag må ikke være sammensat af mere end 150 ord, ved en hasteforespørgsel, jf. § 21, stk. 4, dog højst af 50 ord, og skal have naturlig tilknytning til den forhandling, som foregår. Forslag til vedtagelse, der opfylder foranstående betingelser, sættes til forhandling af formanden.

Stk. 2. Til forslag til vedtagelse kan der ikke stilles ændringsforslag. Besluttes et forslag til vedtagelse, bortfalder de øvrige forslag til vedtagelse, som der ikke på dette tidspunkt er stemt om.

Stk. 3. Når der under forhandlingen om en sag fremsættes et forslag til vedtagelse, tilkommer der medlemmer, som på det pågældende tidspunkt har opbrugt deres taletid, en ekstra taletid på 5 minutter. Det samme gælder, dersom der senere under den samme forhandling stilles nye forslag til vedtagelse.

Kapitel X

Andragender

§ 25. Andragender kan kun overgives til Folketinget ved et af dettes medlemmer (grl. § 54). Under andragender indbefattes såvel ansøgninger som adresser, klager og lignende henvendelser fra personer, som ikke er medlemmer af Tinget. Ethvert andragende tilstilles det udvalg, hvortil indbringeren begærer det overgivet. Er ingen sådan begæring fremsat, træffer formanden bestemmelse om, hvorvidt andragendet skal henvises til et stående eller særligt udvalg eller henlægges til gennemsyn for medlemmerne i Folketingets læseværelse. Dog tilstilles andragender om Tingets samtykke efter grundlovens § 57 altid Udvalget for Forretningsordenen (jf. § 17, stk. 4). Andragender angående valgforhold tilstilles Udvalget til Valgs Prøvelse (jf. dog § 1, stk. 3) og andragender angående Ombudsmanden Retsudvalget.

Kapitel XI

Forhandlingen, dagsordenen

§ 26. Medlemmerne og ministrene taler fra Folketingets talerstol eller efter formandens bestemmelse fra deres pladser i salen. Det er ikke tilladt at tiltale nogen direkte under forhandlingerne. Medlemmerne (bortset fra ministrene) benævnes: hr. eller fru med tilføjelse af navn uden titel. Ministre benævnes med den officielle ministertitel.

§ 27. Citater må kun anvendes i begrænset omfang. Det skal klart fremgå af indlægget, hvornår citatet begynder, og hvornår det slutter. Ligeledes skal det tydeligt tilkendegives, hvorfra citatet er hentet, og hvor det er at fi nde i det pågældende skrift.

§ 28. Formanden giver medlemmerne ordet i den orden, hvori de anmoder om det, dog således at ordførere og forslagsstillere kan gå forud for andre talere. Ligeledes kan formanden ændre rækkefølgen for at bringe meningsudvekslinger om bestemte punkter til afslutning, eller hvor praktiske hensyn i øvrigt taler derfor.

Stk. 2. Formanden kan tillade afvigelse fra de i forretningsordenen og bilaget til denne fastsatte taletider, når omfanget af en sag gør dette påkrævet. Henvendelse om udvidet taletid bør ske senest 2 dage før det pågældende møde. Henvendelse om udvidet taletid ved forhandlingen om en forespørgsel skal dog ske samtidig med indleveringen af forespørgslen.

Stk. 3. Uanset de fastsatte taletider kan der i det omfang, formanden skønner det rimeligt, gives medlemmer ordet for fremsættelse af indtil 2 korte bemærkninger til en taler, den første af indtil 1 minuts varighed og den anden af indtil ½ minuts varighed. Under særlige omstændigheder kan formanden give et medlem ordet for fl ere eller længere korte bemærkninger. Ønsker en minister ordet for en kort bemærkning, er ministerens taletid af indtil 3 minutters varighed.

Stk. 4. Ministrene er berettigede til under forhandlingerne at forlange ordet, så ofte de vil, idet de i øvrigt iagttager forretningsordenen (grl. § 40).

§ 29. Hvis et medlem taler i længere tid end den tilladte, kan formanden fratage den pågældende ordet efter én gang at have gjort opmærksom på, at tiden er udløbet. I så fald kan vedkommende ikke på ny få ordet i samme sag.

Stk. 2. Finder formanden et medlems ytringer utilbørlige, kan den pågældende kaldes til orden. Hvis medlemmet ikke retter sig efter formandens påtale, kan formanden fratage den pågældende ordet. Formanden kan derefter nægte medlemmet ordet på ny i samme møde. Udvalget for Forretningsordenen kan

desuden beslutte, at et medlem, der har været kaldt til orden, udelukkes fra Tingets møder i indtil 14 mødedage. Det pågældende medlem kan, så længe udelukkelsen varer, heller ikke deltage i udvalgsmøder.

Stk. 3. De i stk. 2 nævnte forholdsregler finder tilsvarende anvendelse, hvis formanden finder et medlems skriftlige ytringer i forslag, betænkninger m.v. utilbørlige, samt hvis et medlem på anden måde gør sig skyldig i grov ordenskrænkelse.

Stk. 4. Dersom et medlem undlader at rette sig efter formanden, efter at denne har frataget den pågældende ordet, eller dersom almindelig uorden opstår, påhviler det formanden at udsætte mødet eller om nødvendigt at hæve det.

§ 30. Bifalds-og mishagsytringer anses for stridende mod god orden.

§ 31. Finder formanden, at forhandlingerne drages utilbørligt i langdrag, kan denne foreslå deres afslutning. Tinget træffer da afgørelsen uden forhandling, efter at navnene på dem, der har forlangt ordet, er oplæst. Ligeledes kan 17 medlemmer skriftligt forlange sat under afstemning uden forhandling, om afslutning skal finde sted. Disse medlemmers navne samt navnene på dem, der har forlangt ordet, oplæses.

§ 32. Medlemmerne indkaldes til Tingets første møde i hver samling ved formandens/den fungerende formands foranstaltning. Indkaldelsen udsendes i elektronisk form eller i papirform direkte til medlemmerne og offentliggøres på en af Folketingets hjemmesider.

Stk. 2. Formanden meddeler ved slutningen af hvert møde tiden og dagsordenen for næste møde, for så vidt sådant på det pågældende tidspunkt kan opgives. Meddelelse om dagsordenens indhold kan gives ved henvisning til en af Folketingets hjemmesider eller til den snarest muligt udsendte dagsorden. Indkaldelse til møde kan endvidere ske ved udsendelse af dagsorden i elektronisk form eller i papirform. At formanden har ansat tidspunktet og dagsordenen for næste møde, skal dog ikke hindre denne i senere at indkalde mødet til et andet tidspunkt.

Stk. 3. Formanden kan, når dagsordenen ikke er fastsat i henhold til stk. 4 i denne paragraf, forandre rækkefølgen af de derpå opførte sager, og formanden kan lade en på dagsordenen opført sag udgå, når der gives Tinget meddelelse om grunden dertil; men bortset fra valg af medlemmer til udvalg, kommissioner og hverv kan kun sager, som står på dagsordenen for et møde, behandles i dette.

Stk. 4. Det påhviler formanden at indkalde til møde, når mindst 2/5 af Folketingets medlemmer eller statsministeren skriftligt fremsætter begæring herom med angivelse af dagsorden (grl. § 39).

Stk. 5. På Tingets sidste mødedag i en uge offentliggøres så vidt muligt en ugeplan med angivelse af formandens foreløbige planer for arbejdet i de nærmest følgende dage på en af Folketingets hjemmesider.

Kapitel XII

Afstemninger

§ 33. Tinget kan kun tage beslutning, når over halvdelen af medlemmerne er til stede og deltager i afstemningen (grl. § 50). Som deltagende i afstemningen anses medlemmer, der tilkendegiver, at de hverken stemmer for eller imod et forslag, idet disse stemmer dog ikke tæller med ved beregningen af stemmer efter § 36, stk. 2, eller § 42. En beslutning er taget, når flere har stemt for end imod forslaget, dog med undtagelse af de i § 42 nævnte tilfælde.

Stk. 2. En beslutning kan ikke forandres under samme behandling, hvorunder den er taget, jf. dog § 13, stk. 4

§ 34. Afstemningernes omfang, orden og indbyrdes forhold bestemmes af formanden eller, såfremt 17 medlemmer forlanger det, af Tinget, efter at et af de 17 medlemmer og formanden hver én gang har udtalt sig.

§ 35. I alle tilfælde, hvor formanden har grund til at anse udfaldet af en afstemning for givet på forhånd, er denne bemyndiget til at erklære et afstemningspunkt – dog med undtagelse af den endelige vedtagelse af et lovforslag eller et andet selvstændigt forslag – for afgjort uden afstemning, medmindre 17 medlem-

mer begærer en sådan foretaget. I øvrigt sker afstemning enten ved afstemningsanlæg, ved at medlemmerne rejser sig fra deres pladser eller ved navneopråb.

Stk. 2. Afstemning sker sædvanligvis ved hjælp af et afstemningsanlæg, hvorved det tilkendegives, hvem der stemmer for forslaget, hvem der stemmer imod, hvem der hverken stemmer for eller imod, samt hvem der er fraværende. Afstemningsresultatet opbevares i Folketingets arkiv. Hvis formanden bestemmer det, anføres det i referatet af Folketingets forhandlinger, hvorledes hvert enkelt medlem har stemt. Det samme gælder, hvis 17 medlemmer skriftligt forlanger det inden afstemningens begyndelse, medmindre Tinget efter formandens forslag ved en på sædvanlig måde foretaget afstemning bestemmer andet.

Stk. 3. Kan afstemningsanlæg ikke benyttes, sker afstemning ved, at medlemmerne rejser sig fra deres pladser på formandens opfordring til dem om at stemme for eller imod forslaget eller tilkendegive, at de hverken stemmer for eller imod.

Stk. 4. Afstemning ved navneopråb skal foretages, hvis 17 medlemmer inden afstemningens begyndelse skriftligt anmoder derom, medmindre Tinget efter formandens forslag ved en på sædvanlig måde foretaget afstemning bestemmer andet. I øvrigt kan formanden lade en afstemning foregå ved navneopråb enten straks, eller hvis udfaldet af en på anden måde foretaget afstemning forekommer denne tvivlsomt. Ved afstemning ved navneopråb opråbes medlemmerne efter deres navnes bogstavfølge. Efter at samtlige medlemmers navne er opråbt og der på formandens umiddelbart derpå følgende opfordring ikke melder sig flere til stemmeafgivningen, tilkendegiver formanden navneopråbets afslutning, hvorpå sammentællingen finder sted.

Kapitel XIII

Valg

§ 36. Når Folketinget skal vælge medlemmer til udvalg, kommissioner og hverv, sker det efter forholdstal (grl. § 52). Beregningen sker efter følgende principper: Tingets medlemmer deles efter valggrupper, der hver for sig omfatter de folketingsgrupper og medlemmer, der har anmeldt til formanden at ville stemme sammen i et eller fl ere nærmere angivne tilfælde, for en vis tid eller indtil videre. Hver valggruppes medlemstal opføres derefter på en særskilt liste, og antallet deles på listen med 1, 2, 3 osv., indtil hver listes stemmetal er delt med et tal så stort som det antal, der i det højeste kan ventes at blive listen til del. Det største af de delingstal, der er fremkommet på den nævnte måde, giver den valggruppe, som det er tilfaldet, ret til pladsen som nr. 1. Det næststørste giver ret til pladsen som nr. 2 osv., indtil man har nået det fulde antal, som skal vælges. Er delingstal lige store, afgøres rækkefølgen ved lodtrækning. Hver valggruppe meddeler gennem Lovsekretariatet formanden, hvilke folketingsgrupper og medlemmer valggruppen består af, og hvem valggruppen har udpeget til de pågældende valg. Lovsekretariatet kontrollerer på formandens vegne, at valggruppen har udpeget det antal, som den er berettiget til efter forholdstals beregningen. Formanden oplæser derefter navnene på de valgte eller foranlediger, at navnene indgår i referatet af Folketingets forhandlinger uden at være læst op.

Stk. 2. Når kun én skal vælges, sker det ved en afstemning i Tinget, som dog kan undlades, hvis kun én er bragt i forslag og ingen gør indsigelse. Afstemning foretages – eventuelt skriftligt, hvis Tinget tager beslutning herom – efter følgende regler, jf. dog § 33. Opnår en af de foreslåede over halvdelen af de afgivne stemmer, jf. § 33, stk. 1, 2. pkt., er vedkommende valgt. I modsat fald foretages et nyt frit valg. Giver dette heller ikke den nævnte stemmefl erhed, foretages en tredje afstemning. Ved denne kommer kun de to personer i betragtning, som fik flest stemmer ved anden afstemning, idet lodtrækning gør udslaget, hvis stemmerne stod lige. Skulle stemmelighed opstå ved tredje afstemning, gør ligeledes lodtrækning udslaget.

Stk. 3. Bliver der inden for et udvalg eller nævn m.v. før den normale funktionstids udløb en ledig plads, besættes den af samme folketingsgruppe, som udpegede den tidligere indehaver af hvervet. Såfremt det pågældende medlem ved hvervets ophør ikke er medlem af den folketingsgruppe, der udpegede vedkom-

mende, men er tilsluttet en ny folketingsgruppe, besættes den ledige plads af denne. Udpegningen sker umiddelbart ved folketingsgruppens indstilling.

Stk. 4. Kan en ledig plads ikke besættes efter stk. 3, foretages valget af den valggruppe, som efter forholdstalsvalgmåden nærmest har krav herpå.

Kapitel XIV

Mødernes offentlighed, forhandlingernes trykning

§ 37. Tingets møder er offentlige. Formanden, 17 medlemmer eller en minister kan dog forlange, at alle uvedkommende fjernes, hvorpå det uden forhandling afgøres, om sagen skal forhandles i et offentligt eller lukket møde (grl. § 49). Adgangen til de offentlige møder ordnes af formanden.

§ 38. Hvis tilhørerne ikke forholder sig rolige og tavse, kan formanden lade dem, der forstyrrer roen, og i fornødent fald samtlige tilhørere fjerne.

§ 39. Der udarbejdes referat af Folketingets forhandlinger, om offentliggøres på en af Folketingets hjemmesider.

Stk. 2. Formanden kan bestemme, at udsendelse i elektronisk form eller omdeling i papirform til medlemmerne af et dokument relateret til arbejdet i Folketingssalen kan træde i stedet for offentligggørelse på en af Folketingets hjemmesider med den virkning, at forretningsordenens frist for offentliggørelse af det pågældende dokument anses for overholdt.

Kapitel XV

Orlov

§ 40. Når et medlem ophører at være medlem af Tinget, indtræder vedkommende stedfortræder som ordinært medlem af Tinget, jf. valglovens § 92 (den færøske valglovs § 74 og den grønlandske valglovs § 68).

§ 41. Tinget kan efter anmodning meddele et medlem orlov og bestemme, at stedfortræderen midlertidigt indtræder som medlem af Tinget.

Stk. 2. Tingets beslutning herom tages uden forudgående forhandling efter mundtlig indstilling af formanden.

Stk. 3. Orlov kan meddeles, når et medlem over for formanden erklærer,

a) at den pågældende på grund af sygdom, pleje af alvorligt syge børn eller nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, midlertidig udsendelse i offentligt hverv til udlandet eller tilsvarende udsendelse til Færøerne eller Grønland ikke vil kunne deltage i Tingets møder i mindst 7 dage,
b) at den pågældende, såfremt vedkommende tillige er medlem af Færøernes Lagting eller Grønlands Landsting, på grund af deltagelse i Lagtingets henholdsvis Landstingets møder og i udvalgsmøder i umiddelbar tilslutning dertil ikke vil kunne deltage i Folketingets møder i mindst 7 dage,
c) at den pågældende af andre grunde end i litra a og b nævnt ikke vil kunne deltage i Tingets møder i mindst 7 dage,
d) at den pågældende, såfremt vedkommende tillige er minister, i en periode af mindst 7 dage ikke regelmæssigt vil kunne deltage i Tingets møder på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv til udlandet eller tilsvarende udsendelse til Færøerne eller Grønland.

Stk. 4. Orlov kan endvidere meddeles i op til 12 måneder, når et medlem over for formanden begærer orlov i forbindelse med graviditet og fødsel eller adoption.

Stk. 5. Et ordinært medlem, der har orlov efter bestemmelserne i stk. 3, litra a, b eller d, eller efter bestemmelserne i stk. 4, bevarer retten til vederlag og pensionsanciennitet for orlovsperioden, jf. lov om valg til Folketinget.

Stk. 6. En i henhold til stk. 3, litra d, meddelt orlov bevares, selv om den pågældende i orlovsperioden giver møde i Tinget i sin egenskab af minister.

Stk. 7. I de i stk. 3, litra a, b og c, og de i stk. 4, nævnte tilfælde ophører stedfortræderens hverv, når det pågældende medlem skriftligt til formanden giver meddelelse om atter at kunne give møde i Tinget (dog tidligst fra 8. -dagen for orlovsperiodens begyndelse).

Stk. 8. I de i stk. 3, litra d, nævnte tilfælde ophører stedfortræderens hverv, når den pågældende minister fratræder som minister eller skriftligt til formanden giver meddelelse om atter regelmæssigt at kunne give møde i Tinget (dog tidligst fra 8. -dagen for orlovsperiodens begyndelse).

Kapitel XVI

Afvigelser fra forretningsordenen

§ 42. I særdeles påtrængende tilfælde kan der på forslag af formanden eller efter et skriftligt indgivet forslag af 17 medlemmer afviges fra forretningsordenens regler, for så vidt de ikke beror på grundlovsbestemmelser eller andre lovbestemmelser, når ¾ af de stemmende tilslutter sig forslaget, jf. § 33, stk. 1, 2. pkt.

Kapitel XVII

Folketingets administration og institutioner under Folketinget

§ 43. Formanden leder efter forhandling med næstformændene ordningen af Folketingets indre forhold, herunder Folketingets administration, dets drift og regnskabsvæsen.

§ 44. Folketingets Præsidium kan fastsætte regler om adgang til Folketingets/Folketingets administrations og folketingsudvalgenes skriftlige materiale og om adgang til oplysninger i Folketingets edbregistreringssystemer.

Stk. 2. Folketingets Præsidium kan fastsætte regler om Folketingets arkiv, om aflevering til arkivet af arkivalier fra Folketinget, Folketingets administration, de under Folketinget hørende institutioner, Folketingets stående udvalg, andre udvalg nedsat i henhold til Folketingets forretningsorden og udvalg, nævn og lign., der i øvrigt er knyttet til Folketinget, og som helt eller delvis sekretariatsbetjenes af Folketingets administration, samt om tilgængeligheden af de afleverede arkivalier m.v. Reglerne vedrørende de under Folketinget hørende institutioner og de i 1. pkt. nævnte udvalg, nævn og lign., der i øvrigt er knyttet til Folketinget, fastsættes efter forelæggelse for den pågældende institution eller udvalg. For Rigsrevisionens arkiver gælder reglerne om behandling af den offentlige forvaltnings arkiver, jf. § 18 c i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

Stk. 3. Udvalget for Forretningsordenen fastsætter efter forelæggelse for statsrevisorerne almindelige bestemmelser for rigsrevisor med hensyn til sådanne forhold, der for den offentlige forvaltning er reguleret ved forvaltningsloven og lov om offentlighed i forvaltningen, jf. § 18 b i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

§ 45. Tjenestemænd og andre ansatte i Folketingets administration ansættes og afskediges af formanden eller dem, formanden bemyndiger hertil. Uansøgt afskedigelse af tjenestemænd foretages dog af formanden. Ansættelse eller afskedigelse af medarbejdere med sæde i Folketingets direktion foretages endvidere af formanden efter forhandling med næstformændene og efter godkendelse af Udvalget for Forretningsordenen.

Stk. 2. Statsrevisorerne ansætter og afskediger sekretariatschef og øvrige medarbejdere i Statsrevisorernes Sekretariat i overensstemmelse med de personalemæssige rammer, der er fastsat i henhold til § 51.

Stk. 3. Ombudsmanden ansætter og afskediger sine medarbejdere i overensstemmelse med de personalemæssige rammer, der er fastsat i henhold til § 51.

§ 46. Lov om tjenestemænd i staten, med undtagelse af §§ 1 og 3, § 5, stk. 3-5, §§ 45-47 og §§ 49-54 h, og lov om åremålsansættelse af tjenestemænd og ansatte på tjenestemandslignende vilkår finder tilsvarende anvendelse for tjenestemænd i Folketinget, hos Statsrevisorerne og hos Folketingets Ombudsmand, medmindre andet fastsættes af Udvalget for Forretningsordenen.

Stk. 2. Hovedaftale for Folketingets tjenestemænd og for tjenestemænd hos Folketingets Ombudsmand kan indgås efter bemyndigelse fra Folketingets formand af henholdsvis Folketingets direktør og Folketingets ombudsmand. Hvis der ikke indgås aftale om hovedaftale, fastsættes løn-og andre ansættelsesvilkår i et lønregulativ, der udstedes af Folketingets formand efter forhandling med de pågældende personaleorganisationer og efter godkendelse af Udvalget for Forretningsordenen.

Stk. 3. Såfremt Folketingets direktør eller Folketingets ombudsmand i henhold til stk. 2 indgår hovedaftale, finder de bestemmelser om løn-og andre ansættelsesvilkår for tjenestemænd i staten, der er fastsat i henhold til tjenestemandslovens §§ 45-47, tilsvarende anvendelse for tjenestemænd i Folketinget og hos Folketingets Ombudsmand, medmindre andet fastsættes efter stk. 4.

Stk. 4. Aftaler om løn- og andre ansættelsesvilkår for Folketingets tjenestemænd og tjenestemænd hos Folketingets Ombudsmand indgås mellem henholdsvis Folketingets direktør og Folketingets ombudsmand og de centralorganisationer, som Folketingets direktør og Folketingets ombudsmand indgår hovedaftale med. Kan der ikke indgås aftale, træffes afgørelsen af Folketingets formand efter forhandling med næstformændene.

Stk. 5. Aftaler i henhold til stk. 4 kan dog ikke indgås om forhold, der bestemmes ved lov, i henhold til lov eller i henhold til forretningsorden for Folketinget, eller som angår Folketingets eller Folketingets Ombudsmands opgaver, organisation eller personalebehov.

Stk. 6. De bestemmelser, der er fastsat i henhold til den i stk. 1 nævnte lovgivning, finder tilsvarende anvendelse for tjenestemænd i Folketinget og hos Folketingets Ombudsmand, medmindre andet fastsættes af Folketingets formand efter forhandling med næstformændene.

Stk. 7. Afgørelser, der efter den i stk. 1 nævnte lovgivning træffes af en minister, træffes, for så vidt angår tjenestemænd i Folketinget og hos Folketingets Ombudsmand, af henholdsvis Folketingets direktør og Folketingets ombudsmand.

§ 47. Hovedaftale for Folketingets og Folketingets Ombudsmands ikketjenestemænd kan efter bemyndigelse fra Folketingets formand indgås af henholdsvis Folketingets direktør og Folketingets ombudsmand. Hvis der ikke indgås aftale om hovedaftale, kan løn- og andre ansættelsesvilkår fastsættes i et lønregulativ, der udstedes af Folketingets formand efter forhandling med de pågældende personaleorganisationer og efter godkendelse af Udvalget for Forretningsordenen.

Stk. 2. Såfremt Folketingets direktør eller Folketingets ombudsmand i henhold til stk. 1 indgår hovedaftale, finder de tilsvarende overenskomster og bestemmelser om løn- og andre ansættelsesvilkår for ikketjenestemænd i staten anvendelse for ikketjenestemænd henholdsvis i Folketinget og hos Folketingets Ombudsmand, medmindre andet fastsættes efter stk. 3.

Stk. 3. Aftaler om løn- og andre ansættelsesvilkår for ikketjenestemænd i Folketinget og hos Folketingets Ombudsmand indgås mellem henholdsvis Folketingets direktør og Folketingets ombudsmand og de centralorganisationer, som Folketingets direktør og Folketingets ombudsmand indgår hovedaftale med. Kan der ikke indgås aftale, træffes afgørelsen af Folketingets formand efter forhandling med næstformændene.

Stk. 4. Aftaler i henhold til stk. 3 kan dog ikke indgås om forhold, der bestemmes ved lov, i henhold til lov eller i henhold til forretningsorden for Folketinget, eller som angår Folketingets eller Folketingets Ombudsmands opgaver, organisation eller personalebehov.

§ 48. Tjenestemænd, ansatte på tjenestemandslignende vilkår og ikketjenestemænd hos Statsrevisorerne ansættes på løn- og andre ansættelsesvilkår svarende til de vilkår, som gælder for de tilsvarende personalegrupper i Folketinget, jf. §§ 46 og 47. Aftaler kan dog ikke indgås om forhold, der angår opgaver, orga-

nisation og personalebehov, ligesom afgørelser efter § 46, stk. 7, træffes af Statsrevisorerne. Personalet hos statsrevisorerne er i øvrigt med de af forholdene nødvendiggjorte afvigelser omfattet af de almindelige regler, der er gældende for ansatte i statens tjeneste.

Stk. 2. De bestemmelser om løn- og andre ansættelsesvilkår for tjenestemænd i staten, der er fastsat i henhold til tjenestemandslovens §§ 45- 49, finder tilsvarende anvendelse for tjenestemænd i Rigsrevisionen, medmindre andet fastsættes efter § 18 a, stk. 5, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

Stk. 3. Aftaler om løn- og andre ansættelsesvilkår for tjenestemænd i Rigsrevisionen indgås mellem rigsrevisor og de i tjenestemandslovens § 49 nævnte centralorganisationer. Kan der ikke indgås aftale, træffes afgørelsen af Udvalget for Forretningsordenen efter forudgående forelæggelse for statsrevisorerne, jf. § 18 a, stk. 5, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

§ 49. Tjenestemænd i Folketingets administration samt tjenestemænd hos statsrevisorerne, Rigsrevisionen og Folketingets Ombudsmand har ret til pension efter de for statstjenestemænd gældende regler, jf. § 1, stk. 2, i lov om tjenestemandspension.

§ 50. Formanden udfærdiger efter forhandling med næstformændene de fornødne tjenstlige instrukser.

Stk. 2. De ansatte og deres organisationer kan forlange deres henvendelser forelagt formanden, Præsidiet eller Udvalget for Forretningsordenen i den nævnte rækkefølge.

§ 51. Forslag til Folketingets budget, hvori indgår de fra statsrevisorerne, rigsrevisor, Folketingets Ombudsmand og Nordisk Råds Danske Delegation modtagne budgetforslag, der i fornødent omfang skal redegøre for de ønskede personalemæssige rammer, behandles af Præsidiet, som senest 10. maj afgiver indstilling til Udvalget for Forretningsordenen, der senest 31. maj afslutter behandlingen af budgetforslagets størrelse og sammensætning. Det af Udvalget for Forretningsordenen vedtagne budgetforslag tilstilles statsministeren til brug ved udarbejdelsen af forslag til finanslov for det kommende finansår med indstilling om, at det samlede beløb vedrørende Folketinget optages i finanslovforslagets tekst, medens sammensætningen af budgettet optages i finanslovforslagets anmærkninger.

Stk. 2. På tilsvarende måde behandles forslag til tillægsbevilling for Folketinget, hvori indgår de fra statsrevisorerne, rigsrevisor, Folketingets Ombudsmand og Nordisk Råds Danske Delegation modtagne bidrag, i Præsidiet, som afgiver indstilling til Udvalget for Forretningsordenen, der afslutter behandlingen så betids, at optagelse i forslag til lov om tillægsbevilling for det pågældende fi nansår kan finde sted.

§ 52. Bestemmelser om Folketingets regnskabsvæsen og revision fastsættes i instrukser, jf. § 50, stk. 1.

Stk. 2. Regnskabet revideres af et statsautoriseret revisionsfirma, som antages til denne opgave af formanden efter forhandling med næstformændene.

Stk. 3. Formanden godkender med sin underskrift regnskabet, og der offentliggøres et sammendrag på en af Folketingets hjemmesider.

§ 53. I tiden efter et folketingsvalg, indtil en midlertidig formand er valgt efter Tingets sammentræden på ny, er den sidst valgte formand, hvis denne er genvalgt til Folketinget – ellers den bedst berettigede genvalgte næstformand – bemyndiget til at repræsentere Folketinget og træffe de for Tinget fornødne foranstaltninger.

Kapitel XVIII

Spørgsmål vedrørende ministeransvar

§ 54. Udvalget for Forretningsordenen behandler efter henvisning eller på eget initiativ spørgsmål om, hvorvidt forhold fra en ministers side skal give grundlag for, at ministeren søges draget til ansvar for det pågældende forhold.

§ 55. Udvalget kan afgive indstilling til Folketinget om, at der nedsættes en undersøgelseskommission efter reglerne i loven om undersøgelseskommissioner. Vedtages en sådan indstilling, sker den fornødne

nærmere udformning af bestemmelserne om kommissionens opgave af udvalget i samråd med justitsministeren.

§ 56. Alle beretninger fra undersøgelseskommissioner, der vedrører ministres, herunder afgåede ministres, forhold, behandles af udvalget med henblik på eventuel indstilling om ansvarsspørgsmålet. Vedkommende minister gives lejlighed til over for udvalget at kommentere kommissionsberetningen.

§ 57. Den minister, hvis forhold undersøges, har ret til bisidder efter eget valg. Ministeren og ministerens eventuelle bisidder har ret til at blive gjort bekendt med undersøgelsens skriftlige materiale. Udvalget kan dog begrænse ministerens adgang til dette materiale, såfremt afgørende hensyn til fremmede magter, statens sikkerhed, sagens opklaring eller tredjemand taler for det. Ministeren og dennes eventuelle bisidder har endvidere ret til at overvære møder i udvalget med andre personer. Bisidderen har adgang til at stille spørgsmål til disse personer og har endvidere adgang til at anmode udvalget om at foranstalte yderligere bevisførelse inden for de rammer, der gælder for udvalgets sagsoplysning. Der udfærdiges referat af ministerens egen mødedeltagelse, og der gives ministeren og hans bisidder kopi heraf.

Stk. 2. Udvalget kan udpege en eller flere personer til som sagkyndige at bistå udvalget. De sagkyndige skal være uvildige og uafhængige af de myndigheder, personer m.v., hvis forhold undersøges, eller som i øvrigt berøres af undersøgelsen.

Stk. 3. Der kan ikke stilles spørgsmål til embedsmænd.

§ 58. Hvis udvalget på grundlag af beretning fra en undersøgelseskommission eller på andet grundlag overvejer at søge ministeransvar gjort gældende, skal udvalget tidligst muligt gøre vedkommende minister bekendt med de kritikpunkter, som udvalget overvejer at fremdrage i sin indstilling. Ministeren kan forlange at modtage udvalgets udkast til beretning eller betænkning. Ministeren skal have lejlighed til på det således foreliggende grundlag at afgive skriftlig udtalelse til udvalget og til i møde med udvalget at redegøre nærmere for sine synspunkter. Hvis udvalgets behandling undtagelsesvis omfatter en supplerende undersøgelse til klarlæggelse af nogle faktiske forhold, bør ministeren inden en skriftlig eller mundtlig udspørgning gøres bekendt med, hvilke faktiske forhold undersøgelsen omfatter.

§ 59. Udvalget for Forretningsordenen nedsætter et permanent underudvalg til forberedende behandling af de ovennævnte opgaver, således at underudvalget afgiver udtalelse til Udvalget for Forretningsordenen til brug for dettes beretning eller dets betænkning til Folketinget. Underudvalget sammensættes af et medlem fra hver af de folketingsgrupper, der er repræsenteret i Udvalget for Forretningsordenen, samt observatørerne i dette udvalg fra Folketingets øvrige folketingsgrupper. Samtlige underudvalgets medlemmer tilkendegiver deres synspunkter i underudvalgets udtalelser til Udvalget for Forretningsordenen. De anførte regler for sagsbehandlingen i Udvalget for Forretningsordenen gælder også for underudvalgets sagsbehandling.

§ 60. Folketingets Udvalg for Forretningsordenen afgør, hvorvidt møder i dette udvalg og underudvalget skal være offentlige eller foregå for lukkede døre.

Folketinget, den 18. juni 2014

XX

/ XX

Bilag 1

Taletidsregler m.v.

Gruppebetegnelser

Folketingsgrupperne kan deltage i forhandlingerne ved en ordfører med de for disse fastsatte taletider. Ved folketingsgrupper forstås i denne forbindelse en gruppe på flere medlemmer,

a) der ved det seneste folketingsvalg er indvalgt som repræsenterende et bestemt parti, og hvor gruppen fortsat repræsenterer dette, eller
b) der stifter en ny gruppe og et nyt parti, som godkendes som opstillingsberettiget til folketingsvalg, eller
c) der tilslutter sig et eksisterende parti, der ikke er repræsenteret i Folketinget, men som er opstillingsberettiget til folketingsvalg, eller
d) hvis tilhørsforhold til det parti, som gruppen er indvalgt for, for alle gruppens medlemmers vedkommende er ophørt, men hvor medlemmerne fortsætter som samlet gruppe med en fælles politik.

De under a-d nævnte grupper benævnes i Folketinget i overensstemmelse med gruppens ønske herom, og Folketingets formand fastsætter efter aftale med gruppen en forkortelse af gruppens navn på højst tre bogstaver. Samme ret har enkelte medlemmer, der opfylder betingelserne nævnt under a-d.

Almindelige lovforslag

Mundtlig fremsættelse: 10 minutter

1. behandling:

	1. gang	2. gang	flg. gange
Ordføreren for forslagsstillerne	10 min.	5 min.	
Ordførere og andre medlemmer	5 min.	3 min.	
Ministre	15 min.	10 min.	10 min.

2. behandling:

	1. gang	2. gang	flg. gange	
Ordførere	10 min.	5 min.		
Andre medlemmer	5 min.	3 min.		
Ministre	½ time	10 min.	10 min.	

3. behandling:

I. Ændringsforslag:

	1. gang	2. gang	flg. gange
Ordførere	10 min.	5 min.	
Andre medlemmer	5 min.		
Ministre	20 min.	10 min.	10 min.

II. Generaldebat:

	1. gang	2. gang	flg. gange
Ordførere	10 min.	5 min.	
Andre medlemmer	5 min.		
Ministre	20 min.	10 min.	10 min.

Er ordføreren for forslagsstillerne tillige ordfører for sin folketingsgruppe, har den pågældende alene taletid som ordfører for forslagsstillerne.

Sættes ved 1. eller 2. behandling to eller flere lovforslag til behandling under ét, er taletiden det dobbelte af taletiden ved behandlingen af et enkelt forslag. Taletiden for en privat forslagsstiller til et enkelt forslag, der behandles sammen med andre forslag, er dog 15 min. i første og 8 min. i anden omgang, hvis den pågældende tillige er ordfører for sin folketingsgruppe. Der er kun dobbelt taletid for private forslagsstillere med mindst to egne forslag til behandling under ét.

Ved genoptagelse af behandlingen af et lovforslag, hvis fortsatte behandling har været stillet i bero under forslagets prøvelse i et udvalg, jf. § 9, stk. 1, 2. pkt., ses der med hensyn til taletider bort fra taler holdt før behandlingens genoptagelse.

Finanslovforslaget

Mundtlig fremsættelse: ubegrænset

1. behandling:

	1. gang	2. gang	flg. gang
Ordførere	15 min.	10 min.	
Andre medlemmer	10 min.	5 min.	
Ministre	ubegr.	ubegr.	ubegr.

2. behandling:

(gælder også tillægsbevillingslovforslaget)

	1. gang	2. gang	flg. gange
Ordførere	15 min.	10 min.	
Andre medlemmer	10 min.	5 min.	
Ministre	½ time	15 min.	10 min.

3. behandling:

(gælder også tillægsbevillingslovforslaget)

I. Ændringsforslag

	1. gang	2. gang	Følgende gange
Ordførere	15 min.	10 min.	
Andre medlemmer	10 min.	5 min.	
Ministre	1 time	½ time	10 min.

Forslag til beslutning

I. Forslag til beslutning, der fremsættes af regeringen eller af folketingsmedlemmer: Taletid ved mundtlig fremsættelse 10 minutter, ved 1. og 2. (sidste) behandling som ved almindelige lovforslags 1. og 3. behandling.

II. Andre forslag til beslutning, for så vidt ikke andet er foreskrevet i forretningsordenen: Taletid ved 1. og 2. (sidste) behandling som ved almindelige lovforslags 2. og 3. behandling.

Åbningsdebatten og afslutningsdebatten

(grl. § 38 hhv. forespørgselsdebat vedrørende den indenrigs- og udenrigspolitiske situation).

Folketingets formand fastsætter før hver enkelt debat de nærmere retningslinjer for afviklingen af den pågældende debat.

Redegørelser fra ministre

Fremsættelse: ½ time

Forhandling:

	1. gang	2. gang	flg. gange
Ordførere	10 min.	5 min.	
Andre medlemmer	5 min.		
Ministre	20 min.	10 min.	10 min.

Gennemførelse af debatter ønsket af udvalg m.fl., jf. § 19, stk. 6-9

Taletid som ved lovforslags 1. behandling.

Spørgsmål til ministrene, jf. § 20, stk. 7

Ministerens svar ..... 2 min.

Spørgeren 1 gang a ..... 2 min.

Ministerens svar ..... ½ min.

Herefter har spørgeren 2 gange ½ minut, og ministeren har hver gang ½ minut til at svare.

Uforberedt spørgetime, jf. § 20, stk. 10 og 11

Statsministerens redegørelse ..... 5 min.

Spørgeren første gang ..... 2 min.

Statsministerens besvarelse ..... 2 min.

Spørgeren 2 gange a ..... 1 min

Statsministeren ud over besvarelsen hver gang 1 min.

Forespørgsler

Forespørgslens begrundelse ..... 3 min.

Ministerens besvarelse ..... 15 min.

Derefter:

	1. gang	2. gang	flg. gange
Forespørgeren	5 min.	5 min.	

Ordførere	5 min.	3 min.	
Andre medlemmer	3 min.		
Ministre	10 min.	5 min.	5 min.

Er forespørgeren tillige ordfører for sin folketingsgruppe, har den pågældende – efter at forespørgslen er begrundet – alene taletid som forespørger.

Forslag til vedtagelse

Når der under forhandlingen om en sag fremsættes et forslag til vedtagelse, tilkommer der medlemmer, som på det pågældende tidspunkt har opbrugt deres taletid, en ekstra taletid på 5 minutter. Det samme gælder, dersom der senere under den samme forhandling stilles nye forslag til vedtagelse (§ 24, stk. 3).

Afvigelse fra taletiderne

Formanden kan tillade afvigelse fra de i forretningsordenen og bilaget til denne fastsatte taletider, når omfanget af en sag gør dette påkrævet. Henvendelse om udvidet taletid bør ske senest 2 dage før det pågældende møde (§ 28, stk. 2). 75 Ønskes udvidet taletid ved forhandlingerne om en forespørgsel, meddeles dette samtidig med indleveringen af forespørgslen.

Medlemmer valgt på Færøerne og i Grønland

Medlemmer valgt på Færøerne og i Grønland har samme taletid som ordførere for folketingsgrupperne.

Korte bemærkninge

Uanset de fastsatte taletider kan der i det omfang, formanden skønner det rimeligt, gives medlemmer ordet for fremsættelse af indtil 2 korte bemærkningertil en taler, den første af indtil 1 minuts varighed og den anden af indtil ½ minuts varighed. Under særlige omstændigheder kan formanden give et medlem ordet for fl ere eller længere korte bemærkninger (§ 28, stk. 3).

Behandling af redegørelser og forespørgsler under ét

Behandles en redegørelse og en forespørgsel under ét, er taletiden efter ministerens besvarelse af forespørgslen som taletiden ved behandlingen af en redegørelse.

Bilag 2

De stående udvalgs sagsområder

Udvalgenes sagsområder

Udvalget for Forretningsordenen træffer beslutning om de stående udvalgs benævnelser og sagsområder. Nedenfor fremgår oversigt over udvalgenes benævnelser og sagsområder pr. oktober 2013.

1) Udvalget for Forretningsordenen.

Grundloven, herunder ministeransvar og folketingsmedlemmers retlige immunitet, forretningsordenen, herunder Folketingets budget og administration, reguleringen af den statslige revision samt formandens, ministres og statsrevisorers bierhverv.

2) Udvalget til Valgs Prøvelse.

Prøvelse af valg, der ikke inden udvalgets nedsættelse er godkendt af Folketinget, af klager vedrørende allerede godkendte valg og af valg til Europa-Parlamentet samt folketings- og europaparlamentsmedlemmers fortabelse af valgbarhed.

3) Beskæftigelsesudvalget.

Arbejdsmarkedsforhold, herunder arbejdsretlige spørgsmål, arbejdsløshedsforsikring, arbejdsmiljø, arbejdsformidling, delpension, aktiv socialpolitik, dagpenge ved sygdom eller fødsel, arbejdsskadesikring, statens tjenestemænd m.v.

4) By- og Boligudvalget.

Almene boliger, studie- og ungdomsboliger, friplejeboliger, privat udlejning, byfornyelse, ejerboliger og andelsboliger m.v.

5) Børne- og Undervisningsudvalget.

Dag-, fritids- og klubtilbud til børn og unge, folkeskolen, frie grundskoler, efterskoler m.v., gymnasiale uddannelser, erhvervsuddannelser, voksen- og efteruddannelse og nationale mindretal m.v.

6) Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget.

Handel, håndværk, industri, søfart, lodsvæsen, turisme og den finansielle sektor samt selskabslovgivning, regnskab og revision, valutalovgivning, prislovgivning, næringslovgivning, konkurrencelovgivning, patenter, varemærker og mønstre, tele- og internetregulering, erhvervsfremme, vækst, eksport, investeringsfremme m.v.

7) Europaudvalget.

Folketingets kontrol med regeringens EUpolitik. Europaudvalget behandler sager vedrørende Den Europæiske Union og WTO og koordinerer Folketingets behandling af EU-sager i forhold til EU's institutioner.

8) Finansudvalget.

Finanslovforslag, konkrete bevillingssager (aktstykker) fra ministre, tillægsbevillingslovforslag, statslån, Statsrevisorernes betænkning over statsregnskabet, generel økonomisk politik m.v.

9) Forsvarsudvalget.

Forsvar, udskrivningsvæsen, civile værnepligtige, civile institutioner under forsvaret m.v. og sikkerhedspolitiske spørgsmål, som er knyttet til forsvarets opgaver, samt det kommunale og det statslige redningsberedskab, det civile beredskab, atomberedskabet og nuklear sikkerhed.

10) Indfødsretsudvalget.

Indfødsretssager og generelle spørgsmål om indfødsret.

11) Kirkeudvalget.

Folkekirken, begravelsesvæsenet, andre trossamfunds stilling m.v.

12) Klima-, Energi- og Bygningsudvalget.

Den nationale og internationale indsats mod klimaforandringer. Energiplanlægning og energiforsyning, herunder efterforskning, indvinding, tilførsel, produktion og anvendelse af kulbrinter, vedvarende energi og energibesparelser samt ejerforhold, placering og sikkerhed med hensyn til energianlæg. Meteorologi. Statens kontorejendomme, administration af universitetsbygninger samt byggeri, herunder bygningsreglement og forsøgsbyggeri.

13) Kommunaludvalget.

Kommunernes og regionernes styrelse, kommunale fællesskaber m.v., kommuners og regioners opgaver, kommunal ejendomsskat og indkomstskat, kommunal udligning, bevillinger og generelle tilskud til kommuner og regioner, valglovgivning, folkeregistrering og digitalisering af den offentlige sektor m.v.

14) Kulturudvalget.

Kulturelle og kunstneriske anliggender, herunder biblioteker, museer, arkiver, teatre, film, medier, bygningsfredning, kulturmiljø og fortidsminder, idræt, folkeoplysning, herunder folkehøjskoler, ophavsret og uddannelser inden for teater, film, musik og billedkunst.

15) Ligestillingsudvalget:

Ligestillingsforhold, herunder nationalt og internationalt ligestillingsarbejde.

16) Miljøudvalget.

Miljøbeskyttelse, naturbeskyttelse, skovbrug, fysisk planlægning, genteknologi, jagt, vildtforvaltning, erhvervelse til rekreative formål, national klimatilpasning, naturfredning, råstoffer i jorden og på havbunden, kortproduktion og opmåling m.v.

17) Retsudvalget.

Rets- og politivæsen, herunder retsplejeloven, retsafgifter, straffelovgivning, almindelig formueret, herunder tinglysning, færdselslovgivning, dyreværn m.v. Udvalget afgiver indstilling om valg af Folketingets

ombudsmand og om Ombudsmandens årlige beretning, og udvalget kan gøre indstilling om afskedigelse af ombudsmanden.

18) Skatteudvalget.

Personskatter, ejendomsværdiskat, afgift af dødsboer og gaver, børne- og ungeydelse, selskabsskatter, pensionsafkastskat, tinglysningsafgift, merværdiafgift, miljøafgifter, energiafgifter, afgifter vedrørende motorkøretøjer, punktafgifter, afgifter på spil, arbejdsmarkedsbidrag og told.

19) Socialudvalget.

Sociale forhold, herunder folkepension, førtidspension, individuel boligstøtte, børnetilskud og tilbud, hjælp og støtte til ældre, udsatte voksne, udsatte børn og unge og personer med nedsat funktionsevne, og familieret.

20) Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Sundhed, sygdomme og forebyggelse, herunder sygehusvæsenet, sygesikring, den primære sundhedssektor, apoteksvirksomhed, lægemidler, medicinalpersoner, etik og forskning på sundhedsområdet samt foranstaltninger vedrørende alkohol- og narkotikamisbrug.

21) Transportudvalget.

Jernbaner, veje, godstransport, hyrekørsel, buskørsel, kollektiv trafik, faste forbindelser, færgefart, luftfart, havne, kystsikring, postvæsen m.v.

22) Udenrigsudvalget.

Udenrigs og sikkerhedspolitiske spørgsmål samt udviklingssamarbejde.

23) Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser.

Universiteter, forskningsråd og forskningsinstitutioner m.v., forskeruddannelser og internationale uddannelser, erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser, kunstneriske uddannelser, maritime uddannelser, uddannelsesstøtte, teknologisk udvikling og innovation, herunder GTS-institutter og Teknologirådet, og erhvervsph.d.-ordningen.

24) Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Fødevarer, landbrug, fiskeri, gartneri og havebrug, veterinærvæsen samt grundforbedring.

25) Udvalget for Landdistrikter og Øer.

Vilkårene for og udviklingen i landistrikter og på de mindre øer.

26) Udvalget for Udlændinge og Integrationspolitik.

Udlændingelovgivning, sager vedrørende flygtninge, indvandrere og etniske minoriteter, for så vidt angår ophold i Danmark, samt integrationslovgivning.